

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea / Departamentul	Teologie Ortodoxă / Teologie
1.3 Catedra	Teologie
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclu de studii	Mster
1.6 Programul de studii/Calificarea	Comunicare și consiliere psihologică și spirituală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Comunicarea în spațiul eclezial. Principii și norme canonice						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect.dr. pr. Roman Emilian-Iustinian						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect.dr. pr. Roman Emilian-Iustinian						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	Evp	2.7 Regimul disciplinei	OP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					50
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					52
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					2
3.7 Total ore studiu individual	158				
3.9 Total ore pe semestru	200				
3.10 Numărul de credite	8				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Actualizarea cunoștințelor dobândite anterior
4.2 de competențe	Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea conceptelor specifice domeniului

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența, în proporție de 80% la orele de curs
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Prezența, în proporție de 20% la orele de seminar

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea și fixarea terminologiei; - Identificarea principiilor și normelor canonice în spațiul eclesial; - Cunoașterea și fixarea unor concepte: libertate, conștiință, diversitate interculturală, drepturilor omului, globalizare, secularizare etc.; - Evaluarea obiectivă a unor situații <i>de facto</i> și interpretarea <i>de iure</i>, în baza cunoștințelor dobândite; - Elaborarea unor lucrări cu caracter științific, cu relevanță practică și formativă, specifice; - Aprofundarea cunoștințelor dobândite prin elaborarea și dezvoltarea unor cercetări personale cu caracter științific.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale; - Deschiderea către învățarea pe tot parcursul vieții; - Recunoașterea și respectul diversității de ordin social, cultural și religios; - Identificarea și rezolvarea de probleme, luarea deciziilor; - Aplicarea cunoștințelor generale în cadrul contextualizat; - Relaționare socială și comunicare interpersonală eficientă; - Promovarea autonomiei și responsabilității personale; - Dezvoltarea capacității de analiză și sinteză.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - să cunoască terminologie și concepte; - să cunoască principii și norme canonice; - să-și însușească bibliografia actuală din domeniul temei tratate; - să cunoască legătura dintre lege și canoane.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - să cunoască următoarele concepte: libertate, conștiință, diversitate interculturală, drepturilor omului, globalizare, secularizare etc.; - să conștientizeze relația dintre comunicare și comuniune; - să aprofundeze rolul comunicării în misiunea pastoral-misionară a Bisericii; - să analizeze și să înțeleagă limbajul bisericesc în contextul comunicării în spațiul eclesial; - să conștientizeze rolul și importanța comunicării în spațiul eclesial; - să cunoască principiile și normele canonice în spațiul eclesial; - să conștientizeze importanța comunicării în relația preot – credincios; - să cunoască drepturile omului; - să conștientizeze rolul comunicării în contextul diversității culturale, a globalizării și secularizării; - Să cunoască importanța mass-mediei în spațiul eclesial.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
-Biserica: spațiul în care se concretizează comunicarea prin comuniune - 2 ore	expunere, dialog euristic (curs interactiv) (în funcție de scenariul epidemiologic se pot face și cursuri online)	
-Comunicarea în Biserica Ortodoxă - de la comuniunea eclesială la științele comunicării - 2 ore		
-Principii și norme canonice în spațiul eclesial – 2 ore		
-Rolul comunicării în misiunea pastoral-misionară a Bisericii – 2 ore		
-Comunicare și slujire. Analiza și explicarea limbajului bisericesc – 2 ore		
-Formarea și informarea credinciosului asupra misiunii Bisericii – 2 ore		
-Biserica – mijlocitoarea cunoașterii drepturilor omului 2 ore – 2 ore		
-Comunicare și diversitate interculturală - 4 ore		
-Drepturile omului și norme canonice – 4 ore		
-Globalizare și comunicarea secularizării – 2 ore		
-Etica și apostolatul Bisericii – 2 ore		
-Libertate și conștiință eclesială – 2 ore		
-Relația dintre Biserică și mass-media. Televiziuni și radiouri în spațiul ortodox – 2 ore		
-Evoluția presei bisericești în perioada post-decembristă – 2 ore		

Bibliografie:

- «Communion dans la foi», în *Dictionnaire de théologie catholique*, III, Paris 1923, cc. 419-429.
- Bori, P.C., *KOINONIA*, Brescia 1972.
- Botezan, Florin, *Sfânta Liturghie – structură catehetic-euharistică și sfințitoare*, în Revista „Altarul Reîntregirii”, Serie nouă, Anul IX, nr. 2, iulie – decembrie, Alba Iulia, 2004.
- Breck, John, *Puterea cuvântului în Biserica dreptmăritoare*, trad. Monica Herghelie, Ed. IBMBOR, București, 1999.
- Bria, Ion, *Spațiul îndumnezeirii Eternizarea umanului în Dumnezeu în viziunea teologică a Părintelui Stăniloae*, Revista “Ortodoxia”, nr. 3 - 4, București, 1993.
- Buzdugan, C., «Mărturisirea de credință și comuniunea în cele sfinte», *MMS* 3-4 (1974) 166-179.
- Chișcă, Gh., «Ideea de comuniune în Ortodoxie», *O* 3 (1969) 404-416.
- Congar, Y., *Diversity and Communion*, London 1984.
- Di Berardino, A., «Percorsi di koinonia nei premi secolii cristiani», *Concilium* (2001), pp. 427-445.
- Diaconescu, Mihail, *Prelegeri de estetica Ortodoxiei*, vol. II, Editura Porto Franco, 1996.
- Dinu, M., *Comunicarea. Repere Fundamentale*, București, Algos, 2000.
- Drăgan, Ioan, *Paradigme ale comunicării de masă*, Casa de Editură și Presă ȘANSA S.R.L., București, 1996.
- Dură, Nicolae, *Propovăduirea Cuvântului și Sfintele Taine. Valoarea lor în lucrarea de mântuire*, Ed. IBMBOR, București, 1998.
- Efectele televiziunii asupra minții umane și despre creșterea copiilor în lumea de azi*, Ed. Evanghelismos, București, 2005.
- Fiske, John, *Introducere în științele comunicării*, Polirom, Iași, 2003.
- Floca, N.Ioan, *Drept canonic ortodox, legislație și administrație bisericească*, vol. I-II, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1990.
- Frunză, Mihaela; Frunză, Sandu, Ethics, Superstition and the Laicization of the Public Sphere, *Journal for the Study of Religions and Ideologies*, Vol. 8, No. 23, Summer 2009.
- Galeri, Costache, *Preoția ca slujire a cuvântului*, în Revista Ortodoxia, nr. 2, anul 1979.
- Galitis, G., «L'unità della fede e la diversità delle espressioni di fede», *Nicolaus* 1-2 (1989) 9-18.
- Gaudemet, Jean, *Le Droit canonique*, Les Editions du Cerf, Paris, 1989.
- Gaudemet, Jean, *Les Sources du Droit canonique, VIII-e – XX-e siècle*, Les Editions du Cerf, Paris, 1993.
- Hamman, A., «Comunione», în *Dizionario patristico e di antichità cristiane*, Casale Monferrato (IT) 1983, c. 750.
- Ignătescu, V., «Principiul comuniunii în Ortodoxie», *Ortodoxia* 3 (1956) 358-368.
- Mara, M.G., «Koinônia», în *Dizionario patristico e di antichità cristiana*, Casale Monferrato (IT) 1983, cc. 1887-1888.
- Mihălțan, I., «Comuniunea în cultul Bisericii Ortodoxe», *Ortodoxia* 1 (1985) 187-201.
- Milaș, Nicodim, *Dreptul bisericesc al Bisericii Orientale*, trad. De D. Cornilescu și V. Radu, București, 1915.
- Motru, C. Rădulescu, *Românismul – Catehismul unei noi spiritualități*, Ed. Fundațiilor Regale, București, 1936.
- Noica, Ieromonahul Rafail (Noica), *Cultura Duhului*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2002.
- Pocitan, V., *Compendiu de Drept bisericesc al Bisericii Ortodoxe*, București, 1898.
- Preda, Radu, *Biserica în stat*, Editura Scripta, 1999.
- Revrăjirea lumii sau de ce mai vrem să ne desprindem de televizor*, Ed. Prodomos, Bucuresti, 2006.
- Roman, Emilian-Iustinian, *Miscellanea juris. Îndrumător bibliografic și canonic-legislativ*, Performantica, Iași, 2008.
- Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române*, Ed. IBMBOR, București, 2008.
- Stăniloae, Dumitru, *Spiritualitatea și comuniune în Liturghia Ortodoxă*, Craiova, Ed. Mitropoliei Olteniei, 1986.
- Streza, N., «Aspecte ale teologiei comuniunii», *O* 3 (1975) 465-475.
- Șesan Valerian, *Curs de Drept bisericesc oriental*, Cernăuți, 1942.
- Tia, Teofil, *Preotul păstor și comunicarea religios existențială. Misionaritatea vocației formativ-educative în universal eclezial*, în Revista „Altarul Reîntregirii”, serie nouă, anul IX, Nr. 2, iulie – decembrie, Alba Iulia, 2004.

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Elaborarea unor lucrări de seminar adaptate tematicii studiate la curs	expunere, conversație (curs interactiv) (în funcție de scenariul epidemiologic se pot face și seminarii online)	

Bibliografie:

- «Communion dans la foi», în *Dictionnaire de théologie catholique*, III, Paris 1923, cc. 419-429.
- Bori, P.C., *KOINŌNIA*, Brescia 1972.
- Botezan, Florin, *Sfânta Liturghie – structură catehetic-euharistică și sfințitoare*, în Revista „Altarul Reîntregirii”, Serie nouă, Anul IX, nr. 2, iulie – decembrie, Alba Iulia, 2004.
- Breck, John, *Puterea cuvântului în Biserica dreptmăritoare*, trad. Monica Herghelie, Ed. IBMBOR, București, 1999.
- Bria, Ion, *Spațiul îndumnezeirii Eternizarea umanului în Dumnezeu în viziunea teologică a Părintelui Stăniloae*, Revista “Ortodoxia”, nr. 3 - 4, București, 1993.
- Buzdugan, C., «Mărturisirea de credință și comuniunea în cele sfinte», *MMS* 3-4 (1974) 166-179.
- Chișcă, Gh., «Ideea de comuniune în Ortodoxie», *O* 3 (1969) 404-416.
- Congar, Y., *Diversity and Communion*, London 1984.
- Di Berardino, A., «Percorsi di koinōnia nei premi secoli cristiani», *Concilium* (2001), pp. 427-445.
- Diaconescu, Mihail, *Prelegeri de estetica Ortodoxiei*, vol. II, Editura Porto Franco, 1996.
- Dinu, M., *Comunicarea. Repere Fundamentale*, București, Algos, 2000.
- Drăgan, Ioan, *Paradigme ale comunicării de masă*, Casa de Editură și Presă ȘANSA S.R.L., București, 1996.
- Dură, Nicolae, *Propovăduirea Cuvântului și Sfintele Taine. Valoarea lor în lucrarea de mântuire*, Ed. IBMBOR, București, 1998.
- *Efectele televiziunii asupra minții umane și despre creșterea copiilor în lumea de azi*, Ed. Evanghelistos, București, 2005.
- Fiske, John, *Introducere în științele comunicării*, Polirom, Iași, 2003.
- Floca, N.Ioan, *Drept canonic ortodox, legislație și administrație bisericească*, vol. I-II, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1990.
- Frunză, Mihaela; Frunză, Sandu, Ethics, Superstition and the Laicization of the Public Sphere, *Journal for the Study of Religions and Ideologies*, Vol. 8, No. 23, Summer 2009.
- Galeri, Costache, *Preoția ca slujire a cuvântului*, în Revista Ortodoxia, nr. 2, anul 1979.
- Galitis, G., «L'unità della fede e la diversità delle espressioni di fede», *Nicolaus* 1-2 (1989) 9-18.
- Gaudemet, Jean, *Le Droit canonique*, Les Éditions du Cerf, Paris, 1989.
- Gaudemet, Jean, *Les Sources du Droit canonique, VIII-e – XX-e siècle*, Les Éditions du Cerf, Paris, 1993.
- Hamman, A., «Comunione», în *Dizionario patristico e di antichità cristiane*, Casale Monferrato (IT) 1983, c. 750.
- Ignătescu, V., «Principiul comuniunii în Ortodoxie», *Ortodoxia* 3 (1956) 358-368.
- Mara, M.G., «Koinōnia», în *Dizionario patristico e di antichità cristiana*, Casale Monferrato (IT) 1983, cc. 1887-1888.
- Mihălțan, I., «Comuniunea în cultul Bisericii Ortodoxe», *Ortodoxia* 1 (1985) 187-201.
- Milaș, Nicodim, *Dreptul bisericesc al Bisericii Orientale*, trad. De D. Cornilescu și V. Radu, București, 1915.
- Motru, C. Rădulescu, *Românismul – Catehismul unei noi spiritualități*, Ed. Fundațiilor Regale, București, 1936.
- Noica, Ieromonahul Rafail (Noica), *Cultura Duhului*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2002.
- Pocitan, V., *Compendiu de Drept bisericesc al Bisericii Ortodoxe*, București, 1898.
- Preda, Radu, *Biserica în stat*, Editura Scripta, 1999.
- *Revrăjirea lumii sau de ce mai vrem să ne desprindem de televizor*, Ed. Prodromos, București, 2006.
- Roman, Emilian-Iustinian, *Miscellanea juris. Îndrumător bibliografic și canonic-legislativ*, Performantica, Iaș, 2008.
- *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române*, Ed. IBMBOR, București, 2008.
- Stăniloae, Dumitru, *Spiritualitatea și comuniune în Liturghia Ortodoxă*, Craiova, Ed. Mitropoliei Olteniei, 1986.
- Streza, N., «Aspecte ale teologiei comuniunii», *O* 3 (1975) 465-475.
- Șesan, Valerian, *Curs de Drept bisericesc oriental*, Cernăuți, 1942.
- Tia, Teofil, *Preotul păstor și comunicarea religioasă existențială. Misionaritatea vocației formativ-educative în universal eclezial*, în Revista „Altarul Reîntregirii”, serie nouă, anul IX, Nr. 2, iulie – decembrie, Alba Iulia, 2004.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei sunt elaborate prin consultarea directă cu comunitatea academică, în conformitate cu hotărârile Sfântului Sinod al BOR și în urma feed-back-ului din partea angajatorilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Elaborarea unei lucrări de minim 10 pagini	Colocviu	80%
10.5 Seminar/laborator	activitate și participare activă la seminar	expunere și discuție	20%
10.6 Standard minim de performanță			
Însușirea minimă (concepte generale, fundamentale) a materiei în vederea obținerii notei 5 (cinci) și a numărului de credite aferente.			

Data completării

28.09.2020

Semnătura titularului de curs

Lect.dr. pr. Roman Emilian Iustinian

Semnătura titularului de seminar

Lect.dr. pr. Roman Emilian Iustinian

Data avizării în Departament

06.10.2020

Semnătura Director departament